U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Jana Passera, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **G. A.,** zastoupený JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou se sídlem Dřevařská 25, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2010, čj. OAM-84/ZA-13-ZA12-2010, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 3. 2011, čj. 56 Az 38/2010 - 76,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce stěžovatele Mgr. Alžbětě Prchalové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2880 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 3. 2010, čj. OAM-84/ZA-13-ZA12-2010, zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), z důvodu nepřípustnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a písm. e) zákona o azylu. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobce při své čtvrté žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvedl žádné nové skutečnosti ve smyslu zákona o azylu, které nemohl uvést ve své třetí žádosti, resp. předchozích žádostech.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou. Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 4. 3. 2011, čj. 56 Az 38/2010 - 76, žalobu zamítl jako nedůvodnou. K žalobním námitkám uvedl, že žalovaný v řízení neporušil § 3, § 50 odst. 2 a 3 ani § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobci byl poskytnut dostatečný prostor, aby uvedl vše, co považuje za důležité pro rozhodování o jeho žádosti. V řízení bylo přihlédnuto i k písemnému podání žalobce. S ohledem na zjištěný skutkový stav nebylo nutné opatřovat informace týkající se země původu. Žalovaný podle krajského soudu dostatečně srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil, proč řízení o žádosti žalobce zastavil.

[3] Krajský soud neshledal důvodnost žaloby ani ve skutečnosti, že na vyhotoveném rozhodnutí chybí podpis PhDr. Tomáše Haišmana, ředitele odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra. Není totiž povinností správního orgánu, aby doručoval účastníkům řízení originál rozhodnutí, postačí pouze stejnopis, který neobsahuje podpis oprávněné úřední osoby.

[4] Krajský soud doplnil dokazování ve věci sdělením obsahu listin, které žalobce založil do soudního spisu. Konkrétně se jednalo o zprávu o poskytnutí psychologické služby, výpisem z psychologické dokumentace, přípisem určeným žalovanému ze dne 28. 3. 2010, čestným prohlášením A. a H. A. a zprávou P. V. Vyplynulo z nich, že žalobce je psychicky nemocen.

[5] Jelikož se jedná o případ opakované žádosti, musel žalovaný, resp. krajský soud ověřit naplnění předpokladů pro možnou aplikaci § 10a písm. e) zákona o azylu. Žalobce ve své poslední žádosti uvedl zčásti stejné skutečnosti jako v předchozím řízení. Za hlavní důvod svého odchodu z Arménie v roce 2007 však uvedl novou skutečnosti, a to konverzi k víře Hare Krišna a problémy s arménskou apoštolskou církví. Tuto okolnost však v předchozí žádosti vůbec nezmínil, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Stejně tak mu nic nebránilo v tom, aby zmínil skutečnost, že jeho děti žijí již od roku 1993 v České republice a on jim chce být na blízku. Nespokojenost s průběhem předchozího řízení ve fázi po podání kasační stížnosti, především špatná spolupráce a advokátem, nepředstavuje podle krajského soudu skutečnost, která by mohla ovlivnit hmotně právní postavení žalobce v současném řízení.

[6] K podáním žalobce, doručeným krajskému soudu po podání žaloby a týkajících se prošetření řízení od roku 1995 a jeho mimořádných schopností, krajský soud konstatoval, že tato podání neobsahují konkrétní výtky k současnému rozhodnutí.

[7] Jako nedůvodnou posoudil krajský soud i námitku porušení zásady *non-refoulement*. Tuto zásadu ve smyslu čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků lze vztáhnout jen na uprchlíky ve smyslu této úmluvy. Zjištěný skutkový stav ovšem nevede k závěru, že by žalobce byl uprchlíkem.

[8] Krajský soud uzavřel, že žalobce v žádosti označil svůj zdravotní stav za dobrý, i když uvedl, že je v péči psychologa. Teprve v rámci řízení před krajským soudem předložil informace od psycholožky z července 2010, podle kterého je zde podezření, že trpí vážným psychickým onemocněním. Tuto novou skutečnost nemohl žalovaný

zohlednit. Při naplnění dalších podmínek by se podle krajského soudu mohlo jednat o azylově relevantní důvod, a tedy důvod pro podání nové žádosti o mezinárodní ochranu.

III.

[9] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu blanketní kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s., v níž současně požádal o ustanovení právního zástupce. Krajský soud usnesením ze dne 7. 6. 2011, čj. 56 Az 38/2010 - 93, žalobci ustanovil zástupkyni JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátku se sídlem v Brně. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 7. 12. 2011, čj. 2 Azs 30/2011 - 127, odmítl pro nepřijatelnost kasační stížnost stěžovatele proti usnesení Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta jeho žádost o změnu advokátky.

[10] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti uvedl, že ji podává z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Namítl v ní, že skutkové zjištění žalovaného, ze kterého vycházel i krajský soud, nemá oporu v příslušných spisových materiálech a v některých případech je s nimi i v rozporu. Stěžovatel dále rozlišil mezi správním uvážením a neurčitým právním pojmem. Správní uvážení se vztahuje na způsob použití zákonem upraveného následku, oproti tomu neurčitý právní pojem se zaměřuje na zjištění skutkového stavu. Toto zjištění musí vycházet z objektivně a reálně zjištěných skutečností a nemůže být nahrazováno předpoklady, domněnkami a úvahami. Tyto reálně neexistující skutečnosti se projevují zejména u hodnocení situace v zemi původu i v hodnocení osobní situace stěžovatele. Stěžovatel považuje rozhodnutí žalovaného za rutinní a nevycházející z objektivně zjištěné skutkové podstaty konkrétní věci. Ve svém důsledku překračuje meze, které má správní orgán při svém uvážení k dispozici.

[11] Stěžovatel dále uvedl, že již ve správním řízení vypověděl, že byl v Arménii vystaven pronásledování za odklon od apoštolské víry k hnutí Hare Krišna a že se obává o svoji svobodu, zdraví a život. Stěžovatel má za prokázané, že v případě návratu do Arménie bude vystaven fyzickému týrání a je velmi pravděpodobné, že nepřežije.

IV.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na správnosti a zákonnosti jím vydaného rozhodnutí. Stěžovatel sice uvedl ve správním řízení nové skutečnosti, jednalo se však o takové skutečnosti, které mu byly známy již v předcházejícím řízení. Stěžovatel je vlastní vinou neuplatnil. Žalovaný proto navrhl, aby byla kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná, příp. byla zamítnuta.

V.

[13] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je vedle přípustnosti i její přijatelnost. Nejvyšší správní soud se proto musel nejprve zabývat tím, zda kasační stížnost v souladu s § 104a s. ř. s. svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, (veškerá rozhodnutí tohoto soudu jsou

dostupná na www.nssoud.cz), podle kterého „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*.“ Nejvyšší správní soud ve zbytku odkazuje na celé odůvodnění citovaného rozhodnutí.

[14] Nejvyšší správní soud v posuzované věci dospěl k závěru, že stěžovatel neuvedl žádný důvod, na jehož základě by bylo možné dovodit přesah jeho vlastních zájmů a vyslovit tak přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Sám pak takový důvod nenalezl ani z úřední povinnosti.

[15] Nejvyšší správní soud předesílá, že se v dané věci jedná o opakovanou žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel požádal o přiznání postavení uprchlíka a udělení mezinárodní ochrany v letech 1995, 1999, 2007 a naposledy 2010; ani v jednom případě nebyl úspěšný. K přípustnosti opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu se podrobným způsobem vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009 - 65, z něhož ostatně citoval i krajský soud. V tomto rozhodnutí soud dovodil, že pro možnost věcného projednání opakované žádosti je třeba kumulativního splnění dvou podmínek: 1) je nutno uvést nové skutečnosti nebo zjištění; 2) musí se přitom jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele předmětem zkoumání v předchozím řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nutno důsledně dbát na splnění obou uvedených podmínek. Na straně jedné mají garantovat určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé mají tyto podmínky zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí. Hlavním smyslem a účelem institutu opakované žádosti je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času, jako je zejména změna situace v zemi původu nebo změna poměrů ve vztahu k osobě žadatele.

[16] Stěžovatel svou předchozí, tj. třetí, žádost podanou po návratu z Arménie odůvodnil tím, že jej pronásleduje mezinárodní zločinecká organizace. Ve čtvrté žádosti uvedl, že na něj arménská společnost dělala psychologický nátlak a vyhrožovala mu zabitím, za to že nepřijímá arménskou apoštolskou víru. Současně uvedl, že má na území České republiky děti. Nejvyšší správní soud souhlasí, že se v případě čtvrté žádosti nejednalo ani o nové skutečnosti ani zjištění, které stěžovatel nemohl uvést již v předchozí žádosti, jež podal bezprostředně po svém příjezdu z Arménie v roce 2007.

[17] K samotným námitkám obsaženým v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí následující. Stěžovatel ve své stručné kasační stížnosti zpochybnil dostatečné zjištění skutkového stavu. Učinil tak ovšem pouze ve velmi obecné rovině, aniž by své výtky jakkoliv konkretizoval. Nerozvedl ani, v jakém případě či případech jsou skutková zjištění v rozporu se spisovým materiálem. Proto se Nejvyšší správní soud k této části kasační stížnosti může vyjádřit jen stejně obecným způsobem. S odkazem např. na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2005, čj. 4 Azs 151/2005 - 86 (obdobně také

rozsudek ze dne 16. 9. 2005, čj. 6 Azs 224/2004 - 37), lze konstatovat, že *zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. (...) Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí.*"

[18] Jak již bylo uvedeno výše, je v daném případě třeba vycházet z toho, že se jednalo o opakovanou žádost ve věci mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 9. 2011, čj. 7 Azs 28/2011 - 74, konstatoval, že pokud bylo řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřípustnost podle § 25 písm. i) ve spojení s § 10 písm. e) zákona o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Žadatelem uváděnými důvody se zabývá pouze z toho hlediska, zda mu mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohl uvést, či zda mu v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděl nebo je nemohl z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést. Se shora uvedeného tedy vyplývá, že bylo na samotném stěžovateli, aby při své třetí žádosti uvedl veškeré důvody, pro které opustil zemi původu a aby při čtvrté, nyní přezkoumávané, žádosti uvedl pouze takové skutečnosti nebo zjištění, které nemohl bez vlastního zavinění sdělit správnímu orgánu v předchozím řízení. Správní orgán podle Nejvyššího správního soudu zjistil skutkový stav dostatečným způsobem pro to, aby žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany vyhodnotil jako nepřípustnou ve smyslu § 10a písm. e) zákona o azylu a v důsledku toho podle § 25 písm. i) téhož zákona řízení zastavil.

[19] Stěžovatel se dále opět velmi obecným způsobem, bez odkazu na svůj vlastní případ, vyjádřil k otázce neurčitých právních pojmů a správního uvážení, a to ve vztahu k hodnocení situace v zemi původu a stěžovatele samotného. Otázkou správního uvážení ve vztahu k neurčitým právním pojmům v řízení o mezinárodní ochraně se zdejší soud opakovaně zabýval např. v rozsudcích ze dne 19. 7. 2004, čj. 5 Azs 105/2004 - 72, ze dne 24. 10. 2005, čj. 4 Azs 62/2005 - 46, ze dne 11. 8. 2006, čj. 8 Azs 188/2005 - 53, nebo v usnesení ze dne 24. 1. 2008, čj. 7 Azs 89/2007 - 82. Nejvyšší správní soud na tomto místě současně odkazuje na závěry vyslovené v rozsudku rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005 - 58. Soud zde konstatoval, že žalobce je „*povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami*".

[20] S ohledem na nekonkrétnost předmětných kasačních námitek Nejvyšší správní soud proto toliko v obecné rovině konstatuje, že samotná kvalifikace skutkového stavu není správním uvážením (srov. usnesení ze dne 15. 7. 2009, čj. 2 Azs 42/2009 - 48). Stejně tak jím není ani rozhodnutí o nepřípustnosti opakované žádosti. Jak již ostatně konstatoval výše, neshledal zásadní pochybení žalovaného při posuzování stěžovatelem uváděných důvodů ve vztahu k jeho dřívější žádosti. Z obsahu kasační stížnosti pak také nelze ani dovodit, v čem měl správní orgán překročit meze svého správního uvážení. Soud nemůže za stěžovatele domýšlet kasační důvody. Rovněž ani kasační námitka, jež označuje správní

rozhodnutí žalovaného za „*rutinní nevycházející z objektivně zjištěné skutkové podstaty*“, není bez dalšího způsobilá bližšímu přezkumu.

[21] Stěžovatel v kasační stížnosti dále zdůraznil, že byl v Arménii pronásledován za odklon od apoštolské církve k hnutí Hare Krišna a vyjádřil přesvědčení, že by případný návrat do vlasti nepřežil. I zde je třeba zopakovat, že krajský soud i žalovaný se ve svých rozhodnutích zabývali tím, zda stěžovatel mohl nyní tvrzené skutečnosti uvést již v předchozí žádosti o mezinárodní ochranu. Řádně uzavřeli, že se jedná o takové důvody pronásledování a opuštění Arménie, které stěžovatel mohl uvést již v rámci předcházejícího správního řízení. Jestliže tak stěžovatel neučinil, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze jemu. Zákon o azylu neumožňuje, aby žadatel mohl neunesení břemena tvrzení zhojit pomocí podání další žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[22] Se zřetelem k výše uvedenému je zjevné, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje v posuzované věci dostatečná vodítka pro vypořádání se s jednotlivými kasačními body. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností uzavřel, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji na základě § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

[23] O nákladech řízení rozhodl soud na základě § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

[24] Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen soudem ustanovenou advokátkou; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s.). Výše odměny advokátky byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za jeden úkon právní služby spočívající v doplnění kasační stížnosti ve výši 2100 Kč a za náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 2400 Kč. Jelikož je ustanovená advokátka plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 480 Kč, odpovídající dani, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovené advokátce JUDr. Alžbětě Prchalové se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2880 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 6. března 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu